

PODRÓŻ

Z PKP INTERCITY – NARODOWYM PRZEWOŹNIKIEM KOLEJOWYM

WPODROZ.COM

ISSN 2544-1019

Ż

C

Y

I

E

NR
4⁽²³⁾
KWIECIEŃ
2019

Architektura wpływa na cały wachlarz ludzkich zachowań: sposób, w jaki odpoczywamy, jemy czy nawiązujemy relacje społeczne. Jednocześnie badania pokazują negatywny wpływ stosowania wysokoprzetworzonych materiałów budowlanych, oddziałujących na środowisko zarówno w skali lokalnej, jak i globalnej. Współcześnie coraz popularniejszy staje się trend ekobudownictwa. Na czym on polega?

TEKST: Marian Smiatek

Naturalny wybór

INTUICJA W ARCHITEKTURZE

Istnieje pewien czynnik, sprawiający, że czujemy się przyjemnie, spacerując wąskimi uliczkami wśród kamiennych domów w śródziemnomorskim miasteczku, a jednocześnie jesteśmy przytłoczeni betonowymi gmachami będącymi pozostałością po poprzednim ustroju politycznym. Wystarczy w drodze do pracy zatrzymać się na kilka minut, by poczuć, jak bardzo oddziałuje na nas architektura. Prawdopodobnie ta sama siła sprawia, że coraz częściej chcemy zamieszkać w ciepłym domu na łonie natury zamiast w wielkopłytyowym blokowisku lub stworzyć przytulny klimat, otaczając się roślinami i naturalnymi

materiałami w duchu *hygge*. Takie poczucie harmonii towarzyszy mieszkańcom domów wybudowanych z naturalnych materiałów, które dają wrażenie spójności i wielowymiarowego połączenia z ekosystemem. Tymi aspektami codziennego funkcjonowania zajmuje się tzw. psychologia przestrzeni – nowy nurt łączący architekturę z rzeczywistymi, głębokimi potrzebami ludzi.

NIE TYLKO ARCHITEKTURA

Przestrzeń, szczególnie miejska, nie zawsze zaspokaja wszystkie potrzeby użytkowników i może niekorzystnie wpływać na ich samopoczucie. W ciągu ostatnich lat dużo się zmieniło. Nowo powstające budynki i osiedla projektowane są zupełnie inaczej niż kilkanaście lat temu. Projektanci i urbaniści coraz częściej stosują podejście planowania skoncentrowanego na użytkowniku (ang. *human-centered design*) czy metody myślenia innowacyjnego (ang. *design thinking*). Z jednej strony wynika to z ich dążenia do kreowania bardziej zrównoważonych i nieobciążających środowiska obiektów, które są idealnie skrojone do potrzeb mieszkalnych społeczeństwa. Z drugiej wpływa na to wzrost świadomości ekologicznej inwestorów, nowe przepisy prawne, a przede wszystkim dynamicznie rosnący rynek, zmuszający do wyróżnienia swojej oferty. Budownictwo naturalne wpisuje się również w szerszy i bardzo popularny trend zdrowego stylu życia, odpowiedzialnej konsumpcji, ruchu zero waste i minimalizmu. W krajach Europy Zachodniej te założenia stosowane są znacznie częściej, według bardziej wymagających dyrektyw i na większą skalę. Powstają tam całe osiedla budowane w duchu odpowiedzialności ekologicznej. Podlondyński BedZED (ang. *Beddington Zero Energy Development*) to reprezentatywny przykład osiedla przyjaznego środowisku oraz neutralnego pod względem emisji dwutlenku węgla do atmosfery. Równie

popularnym przykładem jest stworzone z drewna i słomy osiedle LILAC (ang. *Low Impact Living Affordable Community*) na przedmieściach Leeds. Te projekty są dowodami na to, że podejście do planowania i budowy bezpośrednio przekłada się na relacje z otoczeniem, komfort i zdrowie mieszkańców, natomiast nie zawsze na obniżenie śladu ekologicznego, ponieważ na jego tworzenie wpływają codziennie dokonywane wybory. Odpowiednio zaprojektowana przestrzeń nie jest więc lekiem na wszystkie dolegliwości ery antropocenu, ale z pewnością odgrywa ważną rolę, dokładając cegiełkę w postaci zrównoważonych, długoterminowych rozwiązań. Sposób, w jaki projektujemy, budujemy i mieszkamy, jest bez wątpienia jedną z najważniejszych części tej zmiany.

CZY NADCHODZI REWOLUCJA W ARCHITEKTURZE?

W architekturze zachodzi zmiana, której przykładem jest między innymi dynamiczny rozwój budownictwa naturalnego, wykorzystującego takie materiały, jak słoma, glina, konopie i drewno. Na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat w Polsce powstało kilkaset domów w technologii *strawbale*, czyli wykorzystującej sprasowane kostki słomy do izolacji termicznej. Coraz większą popularność zyskują również mikrodomy (z ang. *tiny house*), które powstają w odpowiedzi na zupełnie nowe potrzeby mieszkaniowe odbiorców. Zamiast stawiania dużych budynków, często wiążących się z zaciąganiem kredytu na wiele lat, inwestorzy coraz częściej decydują się na mieszkania o powierzchni użytkowej wynoszącej 20–25 m². Taką konstrukcję, w razie zmiany miejsca zamieszkania, można bardzo łatwo przewieźć w inną lokalizację. Mikrodom jest bowiem od początku zaprojektowany jako budynek mobilny. Przykład *tiny house* pokazuje, że tak niewielka powierzchnia, gdzie kluczowe znaczenie ma optymalne wykorzystanie przestrzeni,

Osiedle BedZED

Osiedle LILAC

Mikrodom

FOT. REDUKT MARCIN JARYSZ

* DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ!

Ten i inne tematy będziemy poruszać w czasie Festiwalu Naturalnego Budowania. To jedyne tego typu wydarzenie w Polsce, podczas którego doświadczeni specjaliści z Polski i Europy przybliżą korzyści budownictwa naturalnego wszystkim zainteresowanym. W czasie wydarzenia będzie można zdobyć ciekawą wiedzę, nawiązać kontakty, spróbować sił w pracy z naturalnymi materiałami i poznać ofertę firm działających w branży. Festiwal już 18 i 19 maja w Łodzi, w budynku Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego. Organizatorem jest Ogólnopolskie Stowarzyszenie Budownictwa Naturalnego.

jest w stanie zaspokoić wymagania 2–3 osobowej rodziny. Idealnie odpowiada na dynamicznie wzrastającą potrzebę mobilności. Mikrodomy są też bardziej dostępne finansowo niż domy konwencjonalne. Rozwiązania stosowane dziś w niszyowym jeszcze budownictwie naturalnym w przyszłości prawdopodobnie staną się jedną ze standardowych opcji wyboru. Już teraz podczas budowy wymarzonego domu możemy czerpać z tych przykładów i podejmować bardziej odpowiedzialne decyzje, nastawione na zdrowie mieszkańców i dobro przyszłych pokoleń. **W**

ŁÓDŹ

Na Festiwal Naturalnego Budowania do Łodzi dojedziesz m.in. nowoczesnymi elektrycznymi zespołami trakcyjnymi FLIRT3 i PesaDART, które – podobnie jak naturalne domy – zostały stworzone i są wykorzystywane z dbałością o środowisko. Znajdź dogodny połączenie na intercity.pl